

Adventi mesekalendárium

Tartalomjegyzék

1. Zelk Zoltán: *Télapó és a hóember*
2. Veress Miklós: *Mese a mikulásról*
3. Gazdag Erzsébet: *Hull a hó*
Gazdag Erzsébet: *Honnan jöttél Télapó?*
4. Sarkadi Sándor: *Télapó*
Sarkadi Sándor: *Hegyen völgyön mély a hó*
5. Donászi Magda: *Télapó érkezése*
6. Bartócz Ilona: *Jön a Mikulás*
7. Osvát Erzsébet: *Búcsúzik a Télapó*
Lászkó Krisztina: *Karácsonyra*
8. *Visszajött a répa (kínai népmese)*
9. Nyulász Páter: *Téli mese*
10. Móra Ferenc: *Kíváncsi hópelyhek*
11. Potencsik Erika: *Magányos mókuská*
12. Varga Katalin: *Téli lakoma*
13. *A kesztyű (népmese)*
14. Szabó Lőrinc: *Esik a hó*
Weill-Jákob Márta: *Hópihe*
15. Mester György: *A hóember*
16. Vándor-Várhegyi Ibohya: *Téli nap*
Németh Andrea: *téli madáretetés*
17. Kányádi Sándor: *Fenyőmese*
18. Mentovics Éva: *Kész macera*
Ballá Piroška: *Téli öltözködős vers*
Héttvári Andrea: *Sapka, kesztyű, sál*
19. *A három fenyőfa (angol népmese)*
20. Németh Andrea: *Téli számolgotó*
Advent
21. Devecsery László: *Cinegekarácsony*
22. Dajka Edit Zita: *Csodás hónap a december*
23. Grimm: *A suszter manói*
24. Hermann Marika: *Fenyőfácska*
Mentovics Éva: *Szent karácsony éjjelén*

Zelk Zoltán: Télapó és a hóember

*Én egy csókától hallottam,
csóka a toronytól,
a torony meg tavaly télen
hallotta a Holdtól,
ha igazat mondanak a
csókák és a tornyok,
akkor én is tinéktek most
színiigazat mondok,*

*Így kezdte a Hold, a torony,
a csóka is így szólt:
az udvaron egy hóember
mit gondolt, nem gondolt,
azt gondolta, dehogy fog ő
egész télen állni,
ő lesz az első hóember,
ki megtanul járni.*

*Ennyit gondolt a hóember
egy szóval se többet,
s indulna már, mikor hallja,
jó estét köszönnek,
ő is köszön, ő is mondja:
"Jó estét kívánok!"
s látja, hogy egy piros csizmás
öregember áll ott.*

*"Jó, hogy jöttél, öregember,
épp ebben a percben
gondoltam, hogy útra kelek,
induljunk hát ketten.
Látom, nagyon öreg lehetsz,
fehér a szakállad,
lehet, hogy a világot már
kétszer is bejártad."*

*"Körül bizony kétszer, százszor
és még százezerszer-*

Veress Miklós: Mese a Mikulásról

*Hókastélyban jégalakás:
Ott lakik a Mikulás.
Szél a szánja – mégse fázik,
Úgy röpül egy messzi házig.*

*Csengője a hópehely.
Szánkójának énekelj,
Mintha dallal idehúznád,
S tedd ki ablakba a csizmád.*

*Ne lesd meg a Mikulást,
Rajta varázs a palást:
Leshetsz reggelig magadban,
Mert ha eljön, láthatatlan.*

*Hogyha tudnád, hol lakik,
S odaérnél hajnalig,
Jutnál mesebeli tájra –
Elolvadna palotája.*

*Megriadna és tova –
Röpítené fagylova,
A helyén meg, idenézz csak,
Sírdogálna ezer jégcsap.*

*Ne lesd meg a Mikulást,
Hadd suhogjon a palást,
Jöjjön, jöjjön láthatatlan
Éjszakában és havakban.*

*Táncolj, örülj, énekelj,
Mint kerengő hópehely.
Csengőjüket fenyők rázzák,
Telis-teli cipőd, csizmád*

Gazdag Erzsébet: Hull a hó

*Hull a hó, hull a hó,
mesebeli álom,
Télapó zúzmarát
fújdogál az ágon.*

*A kis nyúl didereg,
megbújik a földön:
„Nem baj, ha hull a hó,
csak vadász ne jöjjön!”*

*Parányi ökörszem
kuporog az ágon,
Vidáman csipogja:
„Süt még nap a nyár!”*

Gazdag Erzsébet: Honnan jöttél Télapó?

*– Honnan jöttél Télapó?
– Hóországból, hol a hó
hegyvastagnyi takaró,
a tenger meg hat akó.
Jegesmedve barátom
varrta meg a kabátom.
Kibélelte bundával,
hogy az úton ne fázzam.
Szarvasomat befogtam,
szíves szóval biztattam:
“úgy szaporázd a lábad,
szél se érjen utánad.”
Meseország (világos)
Hóországgal határos.
S Meseországból az út
egyenesen ide fut.
Szerencsémre nyitva volt,
útközben egy mesebolt.
Jöttek elém tündérek,
megkérdezték mit kérek,*

Sarkady Sándor: Télapó

*Hegyen, völgyön
Mély a hó,
Lassan lépked
Télapó.*

*Ősz szakállán
Dér rezeg,
Messzi földről
Érkezett.*

*Kampós botja
Imbolyog –
Puttonyában
Mit hozott?*

*Mindenféle
Földi jót;
Dundi diót,
Mogyorót.*

*Lassan lépked,
Mély a hó –
Siess jobban
Télapó!*

Sarkadi Sándor: Hegyen völgyön mély a hó

*Hegyen völgyön mély a hó,
Lassan lépked Télapó.*

*Ősz szakállán dér rezeg,
Messzi földről érkezett.*

*Kampós botja imbolyog,
Puttonyába mit hozott?*

*Mindenféle földi jót,
Dundi diót, mogyorót.*

*Lassan lépked, mély a hó,
Siess jobban Télapó!*

Donászi Magda: Télapó érkezése

*Megérkeztem Tél országból, kiscgyerekek; -Jó napot!
Tudom, nagyon vártátok már, hogy múljanak a napok,
Siettem is tihozzátok, csengő szánon szaporán.
Szikrát szórt a szarvas talpa, úgy suhant az út porán.
Fürge lába belefáradt, messzi van a mesevár.
Túl az ezer jéghegyerdőn, hová sosem ér a nyár.
Ott van az én széll-el-bélelt, hóból épült palotám.
A kemény fagy jégvirágot zúzmaráz az ablakán.
Van egy kicsiny toronyszobám, benne furcsa műszerek,
Világhírű messzelátóm jég-üvegén hókeret.
Ha én abba betekintek, higgyétek el nem csoda,
Akármilyen messze laktok, mégis ellátok oda.
Hol, mit láttam, nagy könyvembe minden este beírom.
Megtelt könyvem sok-sok lapja, elfogyott a papírom.
Tudjátok, hogy rádiómnak a világon párja nincs?
Csönddel bélelt palotámban valóságos drága kincs.
Ha gyermekek énekelnek, a szívemhez szól a dal,
S úgy érzem, hogy nem vagyok vén, hanem újra fiatal.
Tip-top, tip-top! Körbejárok az üveghegy tetején,
Amikor a messzeségből víg dalotok száll felém.
Ha a táncban elfáradtam, megpödröm a bajuszom,
Bebújok a hóágyamba, nyújtózokodom, aluszom.
Mikor aztán felébredek, ajándékot keresek
Piros almát, aranydiót, feketemák-szemeket.
Feneketlen zsákom mélyin citrom-narancs is akad,
Osszátok szét gerezdenként, veszekedni nem szabad!
Kedvetekért jövőre is telitömöm zsákomat,
Ezer évig megtartom még ezt a jó szokásomat.
Búcsúzóul daloljatok, Integessen kezetek,
Hó szarvasom az udvaron pihenhetett eleget.
Holnap már a mesehegyről tekint ide Télapó!
Küldjék erre hófelhőket? Örültök, ha hull a hó?
Frissen esett pihe hóban hó csatázni sem tilos.
Attól lesz majd jobb az étvágy, s az arcotok szép piros.
Na most rajta! Repülj szánom! Hó szarvasom! Hoppla-hopp!
Kiscgyerekek jó étvágyat, mindenkinek jó napot*

Bartócz Ilona: Jön a Mikulás

Azon a télen korán leesett a hó. A Nyuszi elgondolkozva ballagott az erdőszélen, a kopasz bokrok mentén, és éppen arra gondolt, hogy egy csöppet sem szereti a havat. A hó alól olyan nehéz kikaparni az ennivalót, elbújni is alig-alig lehet, márpedig egy Nyuszi életében gyakran előfordul, hogy rejtőzködni kell.

A hó világos volt, a Nyuszi gondolatai meg sötétek. Egyszer csak zajt hallott, megállt, hegyezte a két tapsifülét. Mi ez a zaj? Valami pattog... Beleszimatolt a levegőbe: füstöt érzett. Egy kicsit félt a Nyuszi, de kíváncsisága legyőzte a félelmet, s indult arrafelé, ahonnan a zajt hallotta. Egy vén tölgyfa alá ért. A tölgyfa alatt Barna Mackó szorgoskodott, tüzet rakott éppen, pattogtak a tűzre rakott száraz gallyak, vékony kis füstcsík szállt a magasba.

– Jó napot, Barna Mackó! – köszönt a Nyuszi. – Látom, tüzet raksz. Minek az a tűz?

– Jó napot, Nyuszi! Hogy minek a tűz? Ma este jön a Mikulás, remélem, ajándékot is hoz majd. Lehet, hogy fázni fog a lába, gondoltam, hadd melegítse meg a tűznél... És ha már ég a tűz, főzök neki egy kis levest. Mondd csak, nem adnál a Mikulás-levesbe egy-két káposztalevélkét?

– Szíves örömet – mondta a Nyuszi –, hazaszaladok érte!

Ugrott a Nyuszi, futott a káposztalevélért. Mire visszatért a tölgyfa alá, fényesen égett a tűz, és Barna Mackó mellett Mókus ugrándozott.

– Én makkcokskát hoztam a Mikulás-levesbe! – kiáltotta, mikor meglátta Nyuszit. – Nagyon finom lesz ez a leves!

– Magam is úgy gondolom – mondta a Nyuszi, és beledobta a káposztaleveleket a csuporba, melyet Barna Mackó a tűz fölé akasztott.

– Szóljunk az Őzikeknek is! Mókus, ugrándozz el Őzikeért!

Mókus fürgén pattant, ugrott egyik ágról a másikra, és hamarosan visszatért Őzikevel.

– Illatos füvecskét hoztam a Mikulás-levesbe! – mondta Őzike. – A Kisoróka még nincs itt?

– A Kisoróka semmit sem tud hozni a Mikulás-leveshez – morgott Nyuszi. – Ne is hívjuk ide!

– De bizony idehívjuk! – mordult föl Barna Mackó. – Idehívunk mindenkit az erdőből is, a mezőről is, akár tud hozni valamit a Mikulás-levesbe, akár nem! Meghívjuk Kisorókat, Mezei Egeret, Kisfarkast, Kismadarat; bízd csak rám, Nyuszi, tudom én, hogy a Mikulás még a meleg levesnél is jobban szereti, ha együtt várunk rá itt a tűz körül!

Nyuszi megbillentette a bal fülét:

– Ahogy akarod, Barna Mackó! Te rakod a tüzet, te kavarod a levest, te hívd meg a vendégeket is.

Az erdei apróságok hamarosan mind megérkeztek: Egerke búzát hozott a Mikulás-levesbe, Kismadár fenyőmagot, Kisoróka és Kisfarkas meg sok-sok száraz gallyat gyűjtött, hogy minél fényesebben égjen a tűz. És a fényes tűz körül ülve akkor este együtt várták a Mikulást.

Osvát Erzsébet: Búcsúzik Téliapó

*Csomagol
Téliapó,
Lejárt az ideje.
Tenger sok
a dolga,
kapkod, fő a feje.
Maradt egy kis
hó még,
jól becsomagolja:
– No, most már
indulok –
Csendesen mormolja.
Messzire
kísérik
a szarkák, verebek,
Cserregik,
csipogják
– Téliapó, ég veled!*

K. László Krisztina: Karácsonyra

*Nagy pelyhekben hull a hó,
Puha, fehér takaró.
Elbúcsúzott a Téliapó,
Hozott mindent, ami jó.
Bent a meleg szobában
Fenyőfa áll vidáman.
Fényben, díszben, pompában,
Karácsonyi ruhába*

Visszajött a répa

(kínai népmese)

Igen nagy hó esett, a völgyeket, a hegyeket mind magas hó takarta. A nyuszinak elfogyott az ennivalója, útnak indult hát, hogy szerezzen valamit. Egyszer csak boldogan kiáltott fel a nyuszi: - Hohó! Két répát találtam! Megette az egyik répát. Maradt meg egy. Azt gondolta a nyuszi: Nagy a hó, hideg az idő. A csacsi otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem ezt a répát, hadd lakják jól!" Szaladt a nyuszi a csacsi házához, hanem a csacsi nem volt otthon. Letette a répát, s otthagyta a csacsi házában. Azért nem volt otthon a csacsi, mert ő is ennivaló után járt. Talált is egy nagy édeskrumplit, örömmel hazavitte. Belepett csacsi a házába, látta a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide?" A csacsi megette az édeskrumplit, aztán azt gondolta: Nagy a hó, hideg az idő. A bárányka otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki ezt a répát, hadd lakják jól!" Szaladt a csacsi a bárányka házához, hanem a bárányka nem volt otthon. Letette a répát, s otthagyta a bárányka házában. Azért nem volt otthon a bárányka, mert ő is ennivaló után járt. Talált is egy káposztát, örömmel vitte haza. Belepett a bárányka a házába, látta ám a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide?" A bárányka megette a káposztát, aztán azt gondolta: Nagy a hó, hideg az idő. Az őzike otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki azt a répát, hadd lakják jól!" Szaladt a bárányka az őzike házához, hanem az őzike nem volt otthon. Letette a répát, s otthagyta az őzike házában. Azért nem volt otthon az őzike, mert ő is ennivaló után járt. Talált is karalábét, örömmel hazavitte. Belepett az őzike a házába, látta a répát, csodálkozott nagyon: Hát ez, hogy került ide? Az őzike megette a karalábét, aztán azt gondolta „Nagy a hó, hideg az idő. A nyuszi otthon van, bizonyára nincs mit ennie. Elviszem neki ezt a répát, hadd lakják jól!" Szaladt az őzike a nyuszi házához. Hanem a nyuszi már jóllakott, és aludt édesen. Az őzike nem akarta felkelteni a nyuszt, letette a répát, s otthagyta. Felébredt a nyuszi, s nagyra nyitotta a szemét csodálkozásában. „Ejnye! Visszajött a répa! Nohát!" Gondolkozott egy keveset a nyuszi, s hamar kitalálta, hogy csak a barátai hozhatták neki ajándékba.

Nyulász Péter: Téli mese

*Sárgarépa piros lábas, feketeszén, seprűnyél
Alig vártam jöjjön már a deres, fagyos, havas tél.
Gyúrtam három hógombócot: kettő kisebb és egy nagy.
Magas, délceg hóember lett, mondtam neki: Csinos vagy!
Nem válaszolt semmit erre, állt csak ott a kert végén,
Reggel viszont csodálkoztam répa orra hűlt helyén*

*Hova lett az orrod, mondd csak? – de ő megint hallgatott,
Seprűjével, lent a hóban lábnyomokra mutatott.
Értem most már! – kaptam észbe, nyuszi járt itt éhesen;
Hóemberem répa orrát neki adta kedvesen.
Örültem, mert így az éhes nyuszi koma jóllakott,
Én pedig új nózinak kerestem egy jégcsapot.*

Móra Ferenc: Kíváncsi hópehelyek

A nap éppen lement, mikor az erdő felett elkezdett esni a hó.

- No, anyó - mondta varjú apó a feleségének a nyárfahegyben -, azt hiszem, holnap fehér abrosznál esszük az egérpecsenyét.

Nemsokára a búzamezők fölött kezdtek táncolni a hópihéek.

- Gyertek, gyertek - csalogatták őket a szántóföldek -, jó ám a vetésnek a jó puha hó. Az tart meleget a búzaszemnek, hogy meg ne fagyjon a földben.

A falu már rég elcsendesedett, mire a hófelhők odaértek föléje.

- No, ezt a falut megtréfáljuk - mondták a hópehelyek, - Reggel maga se ismer magára, olyan fehérre meszeljük még a háztetőket is.

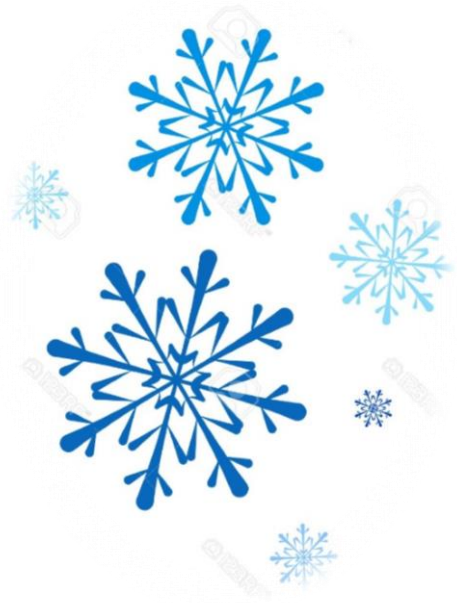
Voltak kíváncsi hópehelyek is. Messze az ég alján nagy világosság látszott. Ott a város lámpái világítottak, s ezek a kíváncsi hópehelyek a várost akarták látni.

- Majd meglátjátok, hogy megbecsülnek ott minket - mondták a falura, mezőre hulló testvéreiknek, - Még székkel is megkínálnak, talán hintóba is ültetnek.

Azzal a kíváncsi hópehelyek elszálltak a város fölé, s ott lehullottak a háztetőkre, az utcákra, a terekre. Alig várták a reggelt, hogy szétnézzenek a városban.

De mire kireggedett, akkorra a hópehelyeknek beesteledett. Jöttek a hóhányó munkások, megkínálták a havat seprűvel és lapáttal. Aztán rakásra rakták, úgy hordták ki a városból.

Lekotorták a havat a tetőkről is, és elsárosodva vitték a többi után. Mire delet harangoztak, locspocs lett a városi hóból, így járták meg a kíváncsi hópehelyek! Az erdők, mezők hava pedig tavaszig megmaradt ragyogó fehérén.

Potencsik Erika: A magányos mókuská

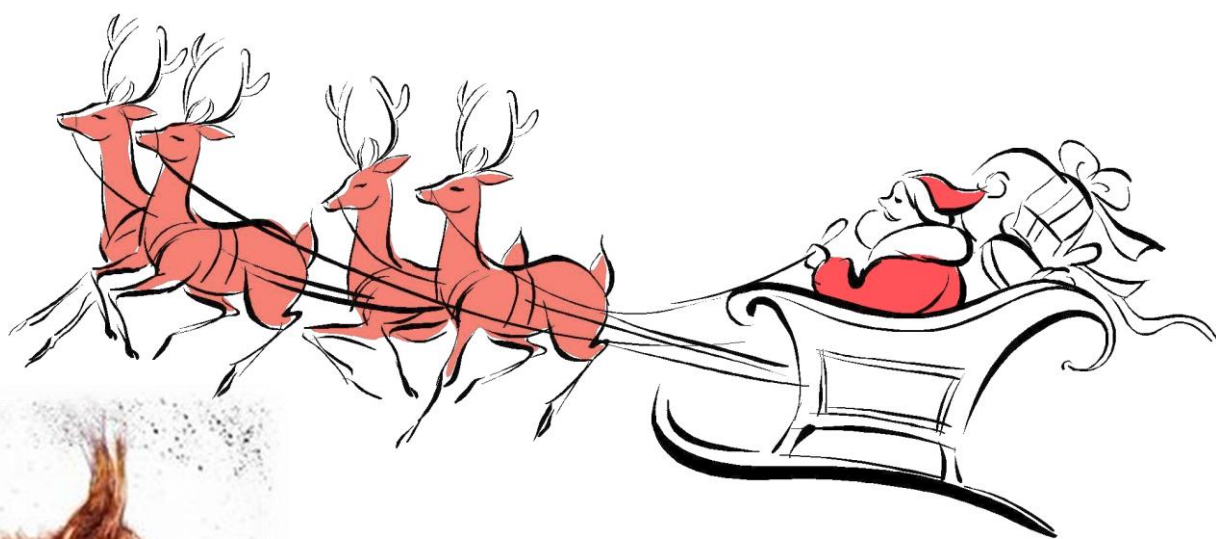
Az erdő sűrűjében, távol a rokonaitól éldégélt egy kis mókus. Az odúja környékén soha nem járt egy lélek sem. Nagyon magányosnak érezte magát. Egy hideg téli napon csodák csodája megpillantott egy kiscicát. Már nagyon szeretett volna valakivel beszélgetni, de nem mert megszólalni. A cica észrevette mókuskát, és megkérdezte tőle:

– Hát te mit csinálsz itt egyedül?

– Csak szomorkodom. Nincs egyetlen barátom sem, soha senki nem kopogtat az ajtómon. Az én odúmat még a Télapó sem fogja megtalálni.

– Hogy te milyen buta vagy! – mondta a cica. Én is megtalálalak. Most már tudom, hogy itt laksz, és legközelebb a barátaimat is elhozom.

A kismókus szeme felragyogott. “Végre találtam egy igazi barátot”, gondolta. És alighogy elment a kiscica, vidám csilingelést hallott. Egyszerűen nem hitt a szemének: rénszarvasok húztak egy gyönyörű szánt, s benne ült a Télapó.

Varga Katalin: Téli lakoma

Tél lett. Vastag hótakaró borította a földet. Az erdei állatok éheztek és fáztak.

Mit tett a kis sün? Tüzet rakott. Sütni való tököket vett elő. A tököket felvágta, magvait kikaparta, húsát kis darabokra vágta. A tökdarabokat megsütötte. A tökmagot megpörkölte.

Mit tett ezután a kis sün? Hócipőt húzott, bundát öltött, és a fejét bekötötte a kockás sáljával. Az illatozó sült tök-darabokat tálcára rakta, és kijött az oduja elé.

– Itt a finom, forró, mézízű eledel! – rikkantotta.

A vidám kínálgatásra odasereglettek az állatok:

a róka, a farkas, a vadkan és a két fia, az őz, a borz és a nyúl.

– A hangos sürgés-forgásra felébredt barlangjában Medve Pál.

– Brumma, brumma! Mi lehet ez? – indult a lakomázók felé.

Hű, de megörült a jó ételnek! Hat darabot falt fel belőle. Mikor vége lett a lakomának, örömeiben meghívta magához a kis sünt téli vendégnek.

A kis sün beköltözött Medve Pálhoz.

Pipázgattak, dominóztak, és hozzá pörkölt tökmagot rágtak.

A kesztyű (népmese)

Ment, mendegélt egyszer egy öregember a kiskutyájával az erdőben. Hogy, hogy nem, az öreg elvesztette az egyik kesztyűjét.

Arra szaladt a kiséger, bebújt a kesztyűbe, és azt mondja: „Jó lakásom lesz itt nekem!”

Éppen arra ugrándozott egy béka is, bekukkant a kesztyűbe, és kérdi:

- Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger. Hát te ki vagy?
- Én vagyok Brekegő, a béka. Engedd meg, hogy veled lakjam!
- Gyere, nem bánom!

Most már ketten voltak. Arra szaladt egy nyulacska is, meglátta a kesztyűt, és ezt kérdi:

- Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger és Brekegő, a béka. Hát te ki vagy?
- Én Tapsifüles vagyok, a nyulacska. Fogadjatok be engem is!
- Gyere, ha kedved tartja!

Így már hárman voltak. Egyszer csak arra jön a róka, egyenesen kesztyű felé tart.

- Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka és Tapsifüles, a nyulacska.

Hát te ki vagy?

- Én vagyok Csalavér, a róka. Engedjetelek be engem is.
- Gyere, ha úgy tetszik!

Most már négyen ültek a kesztyűben. Arra jött a farkas is, megállt a kesztyű mellett.

- Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyulacska és Csalavér, a róka. Hát te ki vagy?
- Én vagyok az Ordas farkas. Befogadtok-e engem is?
- Hát gyere, ha gondolod, hogy elférsz!

Bebújt a farkas is. Most már öten voltak. Honnan, honnan nem, egyszer csak arra jött egy vaddisznó.

- Rőf-rőf- rőf! Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyúl, Csalavér, a róka és Ordas farkas. Hát te ki vagy?
- Rőf-rőf- rőf! Én vagyok a Rőfi disznó. Fogadjatok be a házatokba!

Mindenki csak a mi kesztyűnkben szeretne lakni, akinek erre tart az útja! Láthatod, hogy magunk sem férünk már el.

- Én még meghúzódok valahogy, fogadjatok be!
- Nem bánjuk, gyere!

Bebújt a vaddisznó is. Már hatan voltak, de olyan szorosan, hogy meg sem tudtak moccanni. Alig helyezkedtek el valahogy, hallják ám, hogy zörögnek a bokrok. A medve bújt elő, és egyenesen a kesztyű felé tartott.

- Ki lakik ebben a kesztyűben?
- Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyúl, Csalavér, a róka, Ordas farkas meg Rőfi disznó. Hát te ki vagy?
- Brum-brum-brum! De sokan vagytok! Én vagyok a Mormogi medve. Fogadjatok már be engem is!
- Hová fogadjunk be, amikor magunk is szűken vagyunk?
- Csak megleszünk valahogy.
- Hát gyere, ha kedved tartja, de csak a kesztyű szélére.

Bebújt a medve is. Most már heten voltak. A kesztyű már pattanásig feszült.

Ekkorára az öreg is észrevette, hogy útközben elhagyta kesztyűjét.

Visszafordult, hogy megkeresse. A kiskutya előtte futott. Amint szalad, egyszerre csak látja, hogy ott fekszik a kesztyű az úton, és izeg-mozog.

Meg is ugatta: „Vau-vau-bau!”

Az állatok erre igen megrémültek, kiugrottak a kesztyűből – futott, ki merre tudott.

Az öreg is odaért, és felvette kesztyűjét. Itt a vége, fuss el véle!

Szabó Lőrinc: Esik a hó

*Szárnya van, de nem madár,
repülőgép, amin jár,
szél röpíti, az a gépe,
így ül a ház tetejére.
Ház tetején sok a drót,
meqnézi a rádiót,
belebúj a telefonba,
lisztet rendel a malomban.*

*Lisztjét szórja égre-földre,
fehér lesz a világ tőle,
lisztet prüszköl hegyre-völgyre,
fehér már a város tőle:
fehér már az utca
fehér már a muszka,
pepita a néger,
nincs Fekete Péter,
sehol
de sehol
nincs más
fekete,
csak a Bodri
kutyának
az orra hegye-*

*De reggel az utca, a muszka, a néger,
a taxi, a Maxi, a Bodri, a Péter
és ráadásul a rádió
mind azt kiabálja, hogy esik a hó!*

Weil-Jákob Márta: Hópihe

*Pihe, pihe hópihe,
Hullik, hullik lefele.
Belehull a tenyerembe,
Elolvad a jó melegben.*

*Pihe, pihe hópihe,
Hullik, hullik lefele.
Szállingózik földre, kertre,
Kis házunk tetejére.*

*Pihe, pihe hópihe,
Hullik, hullik lefele.
Fehér már az út, a hegy,
Szánkót elő gyerekek!*

Mester Györgyi: A boldog hóember

Leesett az első hó. És nemcsak szállingózott, hanem rögvest annyi hullott belőle, hogy vastag, hófehér dunnával fedte be az erdő minden zegzugát. Látva ezt, nyúlányó nem engedte ki játszani a kis nyulacskákat, mivel attól tartott, ugrándozás közben belevesznének a mély hóba. Őzikének éppen a hasa aljáig ért a hó, ő is csak nagy nehezen lábalt ki belőle. Egyedül medveköma tudott volna gond

nélkül átgázolni a hótorlaszokon, de ő meg észre se vette, hogy talpig fehér ruhát öltött az erdő, mivel már jó ideje téli álmát aludta a barlangjában. Hófehér nyugalom ereszkedett a tájra, melyet csupán az élelmet kereső harkály időnkénti kopogtatása tört meg. Egy nap azonban másféle zaj verte fel az erdő sűrű csendjét. Fejszecsattogás és élénk kurjongatás, mellyel a favágók munkára buzdították magukat a fogcsikorgató hidegben. Míg dolgoztak, nem fáztak, azonban amikor az elemózsia elfogyasztására letelepedtek a kivágott farönkökre, elkelt egy kis meleg. Gyorsan nagy farakást hordtak össze, alágyújtottak, és körbeülték. A jóféle itókával töltött kulacs kézről-kézre járt, eddegéltek, beszélgettek. A lobogó tűz megvilágította az arcukat, csillagocskákat lopott a szemükbe, melengette a kezüket és a szívüket, ezért jókedvre derültek. Nótáztak, tréfákat meséltek, egymás szavába vágva, örömmel töltötték a pihenőidőt. A két legfiatalabb favágó, megelégedve a tétlenséget, egyszer csak felugrott, és a tűztől távolabb elkezdték gyúrni a havat. Kis idő múlva, jókora hóember emelkedett a tisztáson. Az építők egyike az elemózsiás tarisznyájából egy sárgarépát kotort elő, amit az édesanyja csomagolt a kenyér mellé, mert tudta, hogy szereti. Most lemondott róla, hiszen mit ér egy hóember, ha nincs orra? A szeme helyére két, már kihűlt faszéndarabot illesztett. Igazán helyre hóember lett belőle! A munka a kis pihenő után tovább folyt, a kivágott fát szekérre rakták, majd a favágók haza indultak. A hóember egyedül maradt. A hatalmas máglya még mindig nem aludt ki, a tűz parázsolt, apró, piros lángnyelvek libegtek az enyhe szélben. Ekkor eszébe jutott, hogy a favágók milyen boldogan, jókedvűen ülték körül a tüzet. Bizonyára ez a szép, fényes, piros farakás tette őket ilyen boldoggá – gondolta. Addig-addig fészkelődött, mígnem hatalmas gömbhasán billegve, sikerült odajutnia a tűzhöz. Amint a máglya közelébe ért, egyből valami jóleső melegség árasztotta el. Arcán és testén apró vízerecskék jelentek meg, amelyekben, mint a favágók szemében, ott csillogott a tűz piros lángja. Kicsit összébb ment, de észre sem vette, mert úgy érezte, a tűz finom melege őt is boldoggá tette, mint a favágókat. Csak bámulta a parászból ki-kiröppenő, csodaszép szikrákat, lenyűgözte az apró lángocskák kecses tánca... Megvirradt. A favágók kurjongatása ismét betöltötte az erdőt. Munkára készen érkeztek a tisztásra, és igencsak elámultak azon, hogy az előző nap rakott máglya még nem hamvadt el teljesen. A fiatal favágók egyből a hóembert keresték, de sehol sem látták, holott éjszaka nem enyhült a hideg, sőt, még egy kicsit a hó is szállingózott. A lassan kialakuló, de még mindig parázsló tűz mellett csupán egy darab sárgarépát, és két széndarabot találtak...

Vándor-Várhegyi Ibofya: Téli nap

Öt kjs veréb hóviharban
Ázik, fázik, didereg.
Csiripelük: akkor volt jó,
Mikor nyár volt és meleg.

Mellettük egy hóember állt
Hallgat, hallgat s mosolyog.
Számára a hóhullásnál
Nincsen kitűnőbb dolog.

Öt kjs veréb tovaröppen,
Elállt már a hóvihar;
Sok kjsgyerek egy domboldalt
Szánkójával betakar.

Esteledik, s zsvaj, lárma,
Lassan, lassan mind elhal.
Kavarja a szél a havat
S viharfelhőket zavar

Nagy pelyhekben hull a hó
Öt kjs veréb alszik már
Tizenkettőt üt az óra
Ez a nap is elmúlt már.

Németh Andrea: Téli madáretetés

Csípős hideg lett ma reggel,
Gyere, kicsim gyorsan kelj fel!
Éhesen a kjs madarak,
Korgó hasuk üres marad.

Alkossunk egy pici házat,
Madárkáknek apró várat.
Tegyünk bele eleséget,
Mindegyik majd csemegezhet

Szeretik a búzát, kölest,
Napraforgó mag is jöhet.
Adj még kukoricadarát,
Diót, répát, bogyót, almát!

Szécinege, veréb, rigó,
Ha enni kapnak kedvük is jó.
Óvjuk őket télen, nyáron,
Ránk kacsint egy ott az ágon.

Kányádi Sándor: Fenyőmese

Élt a Hargita oldalában egy magányos fenyő. Senki sem lakott a közelében. Az erdő, de még a legkisebb bokor is olyan messze volt tőle, hogy még a kiáltását sem hallották volna meg, nemhogy a sóhajtásait. Ezért aztán nem is kiáltozott, nem is sóhajtozott. Még a nyári viharok, villámok, s a farkasordító telek idején sem. Pedig annyit sanyargatták, hogy az még embernek is sok volna.

Elfásult egészen a nagy egyedülvalóságban. Egyetlen öröme volt, ha nyaranta egy-egy arra legelésző juhnyáj bújta meg az árnyékát, a nagy melegben. Vagy éppen maga a juhász heveredett alája furulyázgatni, tarisznyát bontani. Olyankor még sóhajtott is egyet-egyet, inkább csak figyelmességből, a szép nótáért, s hogy az árnyékot a sóhajával frissebbé tegye.

Hanem a nyáron olyat ért, amilyet még soha. Vidám kirándulók, egy egész iskola telepedett alája. Azóta nincs nyugta a fenyőnek. Egyre sóhajtozik, s mindegyre le-letekint a völgy felé, amerre a kirándulók alóla elvonultak. S mint valami kincsekert, nézi az alatta maradt üres konzervdobozokat.

– Mit nem adnék, ha még egyszer közöttük állhatnék – sóhajtotta el bánatát egy véletlenül reáröppent rigónak.

A rigó egyet-kettőt füttyentett köszönetképpen, aztán tovaszállt arra, amerre a kirándulóknek nyoma vészett.

Hogy mit intézhetett a kis rigó, mit nem, nem tudhatjuk.

Jöttek az őszi ködök, esők, havas esők. A fenyő, ha lehetett, még inkább magába fásult. A szelek még a konzervdobozokat, utolsó emlékeit is ellopkodták. Már a földre se nézett többet. Akárhogy tépdesték a viharok, aludt. Már arról se vett tudomást, hogy hatalmas havával megjött a tél. Tőle jöhetett is, mehetett is.

De egyszer csak megrázta magát. Azt hitte, álmodik. Pedig nem álmodott. Hatalmas zsvajra, énekszóra ébredt. Egy nagy udvaron találta magát. Minden ága fel volt cicomázva, és minden megmaradt tobozába, mintha egy-egy csillag költözött volna.

Azóta is ott áll az iskola udvarán. Bánja is ő, hogy az ünnep, a vigalom teltevel ágait lecsapdosták. Lomb helyett szárnya nőtt.

Zászló csattog-lobog rajta, s vidám énekészó köszönti minden reggel.

Mentovics Éva: Kész macera...

Kész macera minden reggel,
elsoroljam, mit veszem fel?
Pedig nincs most hajcihő se,
hogy, szandi kell, vagy cipőcske,
Hiszen tél van, az angyalát!
Póló, pulcsi, meleg kabát,
Nadrág, sál és vastag sapka,
Ne fújjon át a szél rajta.
Mi hiányzik? Mi van ott ni?
Puha, bolyhos, hosszú zokni.
Hol vagy csizma? Nosza, gyere!
Jobb és bal láb, bujj csak bele!
Kesztyű, te is indulj vele,
Melegítsd a fázós kezem!
Nem bánom, ha hó vagy fagy van
A fél gardrób itt van rajtam.

Balla Piroska: Téli öltözködős vers

Ha hideg van és fázik a fülem,
A sapkámat a fejemre teszem.
Ha fúj a szél és a nyakam didereg,
Akkor a nyakam köré sálát tekerek,
A fagyban, hogy védjem a pocakom,
Felveszem a puha, bélelt kabátom.
Jaj, de kell még a lábamra nadrág!
Vastag, hogy meleg legyen a két láb.
Mivel okos vagyok, hidd el, nem túlzok,
Hidegben, hóban még csizmát is húzok,
És legvégül, mert indulok játszani,
Kezemet fogom most kesztyűbe bújtatni.
Kinyitom az ajtót, vár a téli világ!
A sok ruhában cammogok csak,
Láttál már ily furát?

Hétfári Andrea: Sapka, kesztyű sál

Sapka ugrik a fejemre,
Kesztyű kúszik a kezemre,
Sál kígyózik a nyakamba,
Csizma mászik a lábamra
Ez a reggel, de csodás!
Kész is vagyunk, indulás!

A három fenyőfa (angol népmese)

Három fenyőfa állt egy dombtetőn. A legnagyobb fa szép és egyenes volt, erős, messze nyúló ágai voltak, A kisebbik fenyő nem volt olyan terebélyes, de napról napra fejlődött és növekedett. A harmadik fenyő azonban igazán kicsi volt, vékony törzsű és egészen alacsony.

- Bárcsak olyan nagy és erős lennék, mint a Legnagyobb fenyő. - sóhajtotta ez a kicsike fa. Nagyon hideg tél volt ebben az esztendőben. A földet belepte a hó. Karácsony közeledett.

- Bárcsak eljönne értem Télapó, és elvinne karácsonyfának! - sóhajtott a Legnagyobb fenyő.

- Bárcsak engem vinne! - mondta a Kisebbik fenyő.

- Bárcsak engem választana! - kívánta a Harmadik Fácška.

Egy napon fázós kismadár jött szökédcselve feléjük, Megsérült a szárnya, s ezért nem tudott repülni.

- Kérlek Legnagyobb fenyő, itt maradhatnék az ágaid közt? - szólította meg félénken a kismadár a fát.

- Nem lehet! - mondta a Legnagyobb fenyő - Nem használhatok madarakat az ágaim közt, mert éppen karácsonyfának készülök,

- Pedig úgy fázom - panaszkolta a kismadár, a Legnagyobb fenyő azonban nem is válaszolt. Így hát a törött szárnyú kismadár odább ugrált a Kisebbik fenyőhöz.

- Kedves Kisebbik fenyő megengednéd, hogy itt maradjak az ágaid között? - kérdezte.

- Nem! - felelte a Kisebbik fenyő. - Nem ringathatok semmiféle madarat az ágaim között, mert hátha éppen most vinne el valaki karácsonyfának,

Ekkor szegény didergő kismadár tovább ugrált a Harmadik Fácskához.

- Drága kicsi fenyő, itt maradhatnék az ágaid között? - kérdezte.

- Hogyne maradhatnál kismadár - felelte a Harmadik Fácška. - Búj csak egészen hozzám. Majd megmelegítelek, amennyire csak tőlem telik,

A kismadár felugrott a Harmadik Fácška ágai közé, ott nyomban el is aludt. Hosszú idő múlva a Harmadik Fácška édes, halk csengettyűszót hallott. A hangok egyre közeledtek, már egészen ott hallatszottak a dombon. Elhagyták a Legnagyobb fenyőt, elhaladtak a Kisebbik fenyő előtt is, de amikor a Harmadik Fácška elé értek, elhallgattak. Mind a három fácska látta az apró csengettyűket. Egy rénszarvas húzta szép, kicsi szánkón csüngtek, amelyből most kiszállott az utasa.

- Télapó vagyok! - mondta - karácsonyfát keresek egy nagyon kedves kicsi gyermek számára...

- Vigyél engem! - kiáltotta a Legnagyobb fenyő.

- Engem vigyél! - ágaskodott a Kisebbik fenyő.

A Harmadik Fácška azonban meg sem szólalt.

- Te nem szeretnél eljönni? - kérdezte tőle a Télapó.

- Dehogynem! Nagyon szeretnék - felelte a Harmadik Fácška - De hát itt kell maradnom, hogy vigyázzak erre a beteg kismadárra. Éppen elaludt.

- Kicsike fa - mondta a Télapó - te vagy a legszebb fácska a világon! Téged viszlek magammal.

Azzal gyöngéden kiemelte őt a földből, olyan óvatosan, hogy az ágai közt megbúvó kismadár fel sem ébredt. Aztán szánkójába állította a csöpp fenyőt a kismadárkával együtt, majd maga is beült mögéjük, És a kicsi szánkó ezüstös csengettyűszóval tovasuhant velük a karácsonyi havon...

Németh Andrea: Téli számolgotó

EGY hóembert építettem,
KETTŐ szaloncukrot ettem,
HÁROM magyort feltörtem,
NÉGY kalácsot megsütöttem.
ÖT hógolyó a kezemben,
HAT mandarin a zsebemben.
HÉT hattyút a tavon láttam,
NYOLC jégcsapért fára másztam.
KILENC diót neked adtam,
TÍZ baráttal szánkózhattam.

Advent

*Itt az advent. Oly csodás! Koszorúja szép szokás
Négy gyertyája mit jelent? Máris írom idelelent.
Első gyertya a hit, higgy a jóban egy kicsit!
Az élet néha kemény, második a remény.
Az öröm a harmadik, kis Jézus születik
Negyedik a szeretet, mindig legyen veletek,*

Devecsery László: Cinegekarácsony

A kis cinege szomorúan sírdogált az ágon. Odaröppent hozzá a mamája.

- *Miért sírsz, kis cinegelányom?*
- *Hogyne sírnék, hogyne rínék, mikor olyan rossz nekünk, madaraknak. Bezzeg jó az embereknek! Készülnek a karácsonyra, s lesz nekik csodálatos karácsonyfájuk. Majd odarepülünk az ablakokhoz és megcsodáljuk. S nézd, itt, az erdő szélén mennyi karácsonyfa álldogál. Ez mind a miénk; az állatoké! A szép fehér hó fel is díszíti. Én... mégis... igazit szeretnék...!*

Eljutott a híre a cinegelányka szomorúságának a többi madárhoz is. Megsajnálták. Összedugták a fejüket. A hangos cserregésre és csörgésre a szundikáló mókusok is fel ébredtek. Nagy mérgesen néztek ki az odúból. Amikor a madarak nekik is elmondták, miről beszélgetnek, mindjárt megbékéltek. Sőt!

- *Mi is segítünk!*

S megkezdődött a nagy, titokzatos, a legtitkosabb erdei készülődés. Cinegepapa a faluba repült szomorú leánykájával. Ott figyelték, hogyan készülődnek az emberek az ünnepre. Közben a többiek sem tétlenkedtek! A mókusok szalagot kötöttek minden mogyoróra és dióra. A verebek apró almácskákat hoztak. A búbospacsirta aranyszínűre festett mákgubókkal érkezett. Cinegemama szalmavirágot szerzett a piacon. Gyönyörű füzért készített belőle. Bagolyapó világító festékekkel kenté be a fenyőtobozokat. Ezek helyettesítik majd a gyertyákat. A madarak és a mókusok a cinegetanya mellett a legszebb fenyőfát díszítették fel. Lett is öröm, amikor a cinegelányka visszatért. A csodálkozástól szólni is alig tudott:

- *Ez... ez... ez az... enyém? Az én igazi karácsonyfám? Köszönöm, köszönöm, köszönöm!*
- *Boldog karácsonyt! - felelték a madarak és a mókusok,*

Dajka Edit Zita: Csodás hónap a december

*Csodás hónap a december,
Mosolyog ránk a hóember.
Siklik a szán a friss havon,
Korcsolyázunk a fagyos tavon.*

*Gyerekszivaj a lakásban,
Apró cipők a párkányban.
Hallgatózó piciny fülek,
Várják mikor jön az "Öreg".*

*A csillogó hó olyan csodás,
Szánon suhan a Mikulás.
Minden gyermek öröme,
Csomag kerül a cipőkhöz.*

*Miközben a kicsi örül,
Apa, s anya elcsendesül.
Boldogságban figyelik őt,
Együtt tervezik a jövőt.*

*Bár az idő zord és hideg,
Szívünk a szeretettől meleg.
Kis Jézusra várakozva,
Lelkünk ujjong vágyakozva.*

*Advent minden vasárnapján,
Fellobban egy láng a gyertyán,
Mely reménységgel van teli,
S boldog ki fényét megleli.*

*Közös napunk mind varázslat,
Feldíszítjük a szobákat.
Füstkészül a kívánságot,
Szebbnek látjuk a világot.*

*Nem kell pompa a ház körül,
A gyermek a törődésnek örül.
Az együtt töltött vidám percek,
Többet érnek, mint a kincsek.*

*Karácsonyra készülődve,
Szánj időt a gyermekedre.
Kis kezeit vedd kezédbe,
Készüljete az ünnepre.*

*Süssél vele mézes sütit,
Készíts neki forrócsokit!
Hadd díszítse Ő is fátat,
Mesélj neki, hogyha fáradt.*

*És mire a Szent este jő,
Csillogó lesz minden fenyő.
Szeretettől árad fénye,
Békét hozva az ünnepre.*

Grimm: A suszter manói

Volt egyszer egy suszter, értette a mesterségét, szorgalmasan dolgozott. Hogy, hogy nem, a végén mégis úgy tönkrement, hogy nem maradt egyebe, mint egyetlen pár cipőre való bőre. Abból este kjszabta a cipőt, hogy majd másnap elkészíti; tiszta volt a lelkiismerete, nem sokat emésztette magát a jövődön, gondolta, majd lesz valahogy, tisztességes ember csak nem pusztul éhen; lefeküdt, és békességgel elaludt. Másnap jó korán fölkel, és neki akart ülni a munkájának; hát ott áll: készen az asztalán a pár cipő. A suszter ámult-bámult, nem tudta, mit szóljon a dologhoz. Kezébe vette a cipőt, alaposan végignézte, minden varrást, minden szögelést apróra megszemlélte; nem volt azon semmi hiba, nincs az a mestermunka, amelyik különb lehetett volna. Hamarosan vevő is jött. Nagyon megtetszett neki a cipő. Fölpróbálta: éppen ráillett a lábára.

- Mintha csak nekem készítették volna! - mondta örvendezve, és mert úgy találta, a suszter keveset kér érte, valamivel többet adott az áránál, pontosan annyit, hogy éppen két párra való bőr tellett ki belőle. A suszter este ezeket is szépen kjszabta.

"A többi munkát majd megcsinálom holnap reggel - gondolta -, ráérek a dolgomtól."

De mire másnap fölkel, készen állt két pár cipő, neki a kjsujját sem kellett megmozdítania. Vevő is akadt mind a kettőre, jól megfizettek értük, s a suszter, a pénzen most már négy párra való bőrt vásárolhatott. Harmadnap reggel azt a négy pár cipőt is készen találta. S így ment ez tovább napról napra, hétről hétre. Amit este kjszabott, az reggelre elkészült. A cipész hamarosan tisztos jövedelemre tett szert, és megint jómódú ember lett belőle. Karácsony táján egy este szokása szerint ismét kjszabta a másnapi cipőkhöz a bőrt, aztán, mielőtt lefeküdtek, azt mondta a feleségének:

- Hallod-e, lelkem, mi lenne, ha ma éjszaka fönnmaradnánk, és meglesnénk ki az, aki ilyen szorgalmasan segít nekünk a műhelyünkben?

Az asszony ráállt a dologra, hiszen maga is sokat töprengett már rajta, csak hát nem mert előhozakodni vele az urának. Mécesest gyújtott, és föltette a szekrény tetejére, aztán elbújtak a sarokban. Onnét figyelték, hogy lesz, mi lesz. Mikor a toronyban éjfél ütött az óra, egyszer csak valami kaparászást, topogást, izgést-mozgást hallottak; az ajtó egyarasznyira kinyílt, és két kedves kis manó surrant a szobába. Se szó, se beszéd, odaiültek a suszter asztalkájához, fogták a kjszabott bőröket, és munkához láttak. Olyan fűgén, olyan ügyesen dolgoztak, parányi kis ujjukkal olyan szaporán varrtak, tűztek, hogy a suszter azt sem tudta, hová legyen ámulatában. A manók addig egy szempillantásra sem hagyták abba a munkát, míg a cipők el nem készültek, és fényesre pucolva ott nem sorakoztak az asztalka mellett. Akkor egyet füttentettek, s illa berek! - eltűntek. Másnap reggel azt mondta a suszterné asszony:

- Meg kell hálálnunk ezeknek a manóknak, hogy jómódba juttattak minket. Pucéron szaladgálnak az istenadták, még jó, hogy meg nem fagynak! Tudod, mit? Varrok nekik ingecskét, kabátkát, mellényt, nadrágot, kötők nekik harisnyát is, te meg csinálj mindegyiknek egy pár szép kis cipőt.

Egész nap ezen dolgoztak; az asszony kezében szaporán járt a kötőtű, csattogott az olló, készültek a kis ruhák, az ember meg a széknél kuporgott, és kalapált, szögelt, forgatta a kaptafát, míg a kis cipőket meg nem csinálta. Este aztán a kjszabott bőr helyett az ajándékokat rakták oda az asztalra; szépen elrendezték mindent, elbújtak a sarokban, és kíváncsian lesték, mit szólnak majd a manók. Azok szokás szerint pontban éjfélkor meg is jelentek, és tüstént dologhoz akartak látni. Hanem ahogy az asztalra esett a pillantásuk, lecsapták a szerszámaikat és azt sem tudták, mihez kapjanak, mit simogassanak, minek örvendezzenek. Egykettőre bebújtak a kis ruhákba, felhúzták a kis cipőt, füttentgettek, rikántságtak, egyszerre csak cincogva nótázni kezdtek.

„Ugye, milyen csinos fiúk vagyunk? Többet bizony nem is suszterkedünk!” - énekeltek; körültáncolták az asztalt, szökdecseletek, ugrándoztak, végül aztán kiperdültek a szobából. Nem is jöttek vissza soha többet. A suszternak pedig élete végéig jól ment a sora mindig volt munkája, és minden sikerült neki, amire csak hozzákézdett.

Hermann Marika: Fenyőfácska

*Itt egy apró fenyőfácska,
Tűlevéllel tele ága.
Ám, ha eljő a karácsony,
Gyertya gyúl a fenyőágon.*

*Fényes gömbök, kisangyalok,
Ékesítik a fenyőfát.
Vidám sereg körbe állja,
„Szép karácsony” ezt dalolja.*

*Boldog nagyon a fenyőfa,
Szeretetet körbe fonja.
Karácsonyfa az új neve,
Csodálja őt felnőtt, gyerek.*

Mentovics Éva: Szent karácsony éjjelén

*Megszólal sok apró csengő
Érces hangjuk lágyan zengő.
Azt zenélik minden ágon:
Karácsony van a világon.*

*Szent karácsony éjjelén
Táncot jár a gyertyafény.
Meghittség és szeretet
Melengeti a szívedet.*

*Legyen az ünnep
csendes,
mint a szíved dobbanása.*

*Legyen békés,
mint a hó hullása.*

*Legyen szép,
mint a gyertya ragyogása.*

*És vidám,
mint gyermek kacagása.*

Boldog Karácsonyt!